

at udsætte det; man bliver jo alligevel engang nødt til at opføre et saadant Hjem. Det er dog ikke nok de store Bygningssudgifter, der løbe op til omtrent 350,000 Kr., men ogsaa de aarlige Udgifter ville blive meget betydelig forøgede. De aarlige Statsudgifter ere nu 135,000 Kr. Desuden bidrager Amtene som bekendt, — idet vi have det underlige Forhold her, at Amtet yder Bidrag til dem, som ikke selv kunne betale, og det er jo de Allerfleste, der ikke kunne det — med 280 Kr. aarlig for hver Elev, og det, som Opholdet koster derover, maa Staten betale. Det bliver som sagt 135,000 Kr. om Aaret, men denne Sum vil blive betydelig forøget, naar de private Anstalter forsvinde. Efter de Opgjørelser, jeg har kunnet foretage, og som til dels ere grundede paa Kommissionsbetænkningen Side 45—46, vil Opdragelsen af hvert døvstumt Barn blive ca. 250 Kr. dyrere aarlig; Opdragelsen kommer da til at koste 700 Kr. for hver. Der staar ganske vist en lidt mindre Sum, ja for en Klases Vedkommende en ret betydelig mindre Sum i Kommissionsbetænkningen, men det er en Følge af, at man ikke medtager Forrentningen af Bygningerne, og man maa jo dog virkelig medtage baade Forrentningen og til en vis Grad Amortisationen af den Sum, der staar i Bygningerne, da de stadig forringes. Medtages disse Beløb og sammenholdes dermed, hvad de Døvstumme, der opdrages paa Statens Bekostning nu, koste aarlig, vil det blive ca. 250 Kr. dyrere for hver af de 150 Born i de Kællerske Anstalter, det vil altsaa blive ensbetydende med, at Staten faaer en Udgift af 37,500 Kr. Det bliver altsaa Nybygninger til ca. 350,000 Kr. og en aarlig Forøgelse af 37,500 Kr., altsaa over 170,000 Kr.s Udgift om Aaret. Jeg siger ikke dette for at opfordre til, at vi skulle gjøre om, hvad der her foreslaas fra Kommissionen, og hvad der er kommet til os fra det andet Thing, thi jeg mener unegteligt, at disse Penge ere vel anvendte, og jeg synes, at det er meget heldigt, at man her kan naae det Standpunkt, at Danmark i den Henseende kan være en Slags Mønsterstat. Jeg beklager, som allerede udtrykt, at man har udstudt Pleiehjemmet, thi jeg kan ikke negte, at det forekommer mig, at det ogsaa hørte til de Ting, som skulde med, og som ere temmelig nødvendige.

Jeg synes heller ikke om, at man har udstudt Ordningen med Johan Kellers Enke. Jeg tror, det kan siges om afdøde Johan Keller, at han ikke alene var en arbejdsom og filantropisk Mand, men tillige en Mand, der ikke søgte at berige sig paa Statens Bekostning, og jeg vil i saa Henseende gjøre

opmærksom paa, at den Betaling, han fik for Børnene, i mange Aar var alfor lille, saa at han gif herfra som en fattig Mand. Det forekommer mig derfor, at de Udtalelser, der findes i Folkethingets Betænkning om, at man mener, at man har været for rundelig mod Johan Kellers Enke, ikke ere vel begrundede, og man søger heller ikke i mindste Maaade at begrunde dem, det er kun en Mening, man udtaler. Det overraster mig unegtelig noget, at et Medlem af Kommissionen, der sidder i Folkethinget, ikke har fundet sig foranlediget til at imødegaa disse Udtalelser. — Men der er noget Andet, som ogsaa overraster mig; det er, at man har forandret Stedet fra Veile til Nyborg. Jeg har nok set af den Forhandling, der er foregaaet i det andet Thing, at der syntes det nærmest at være et stort Kapitalspørgsmaal, hvor Anstalten skulde ligge. Det syntes nærmest at være saaledes, at naar de Herrer, der vilde have Nyborg, ikke kunde faae Anstalten der, saa brød de sig ikke om selve Loven. Saaledes stiller det sig ikke for mig. Jeg mener som Medlem af Kommissionen, og da jeg derfor har havt Leilighed til nøie at veie de to Steder imod hinanden, at Veile langt er at foretrække for Nyborg, men paa den anden Side mener jeg, at der er en saadan Træng til denne Anstalt, at det ikke kunde falde mig ind at lægge Anstalten Hindringer i Veien af Hensyn til Stedets Beliggenhed, forudsat da, at man mener, at Stedet, hvor Anstalten skal bygges, er forsvaerligt. Jeg negter ikke, at Veile efter min Mening har Fortrinet, og det var ogsaa de Sagkyndige i Kommissionen komne til; de endte med det Resultat, at det skulde være Veile. Men jeg har jo nu set, at man har nedsat en Overkommission, eller hvad jeg skal kalde det, fra Folkethingets Udvalg, bestaaende af 3 Medlemmer, som paa een Dag havde kastet alle de Grunde overbord, som Kommissionens Læger og Arkitekter have anført i Betænkningen. De tre Herrer, der have foretaget dette noget ekstraordinære Skridt, som man naturligvis maa rose, at foretage en Rejse for at efterse Stederne baade i Nyborg og Veile, kom enstemmig tilbage med det Skjøn: Veile er dømt, Nyborg er den kjønneste Plads — det er ogsaa et af deres Motiver i Betænkningen. Det tillader jeg mig nu at have en anden Mening om, og jeg tror i saa Henseende at kunne appellere til mange af de ærede Medlemmer, som vistnok vilde være enige med mig i, at for Skjønhedens Skyld fortjener Veile Fortrinet. Følgelig dersom de andre Grunde ere af en lignende Værdi som denne, at Nyborg, hvad Skjønheden angaar, har Fortrinet, da maa jeg til-